

Het kleine kasteeltje

Jackie van Laren bij Boekerij:

De Q-serie:

Zin

Lief

Ziel

Vallen

Opstaan

De Eilandliefde-serie:

Duingras

Stormwind

Springvloed

Tegenstroom

Hoogtij

Branding

De meisjesmagneet

Thuiskomen

Twee prinsen

De Eyckenhof

Een goed hart

Het kleine kasteeltje

De Onder de bomen-serie:

Lentegroen

Zomerloof

Herfstrood

Winterzon

E-only:

Alle verhalen (tot nu toe)

boekerij.nl

Jackie van Laren

Het kleine kasteeltje

Als Bérénice bij kasteel Ravensteyn komt werken,
weet ze niet dat die zomer haar leven volledig
zal veranderen...

ISBN 978-90-492-0741-0
ISBN 978-94-023-2666-6 (e-book)
ISBN 978-90-528-6901-8 (audio)
NUR 301

Omslagbeeld en -ontwerp: Bürosüd
Zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

© 2025 Jackie van Laren en Meulenhoff Boekery bv, Amsterdam.
Deze uitgave kwam tot stand door bemiddeling van Marianne
Schönbach Literary Agency B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of
openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektro-
nisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van
(delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining,
AI training and similar technologies.

1827, Roemer de Quay van Ravensteyn

3 mei in het jaar onzes Heren 1827, een gedenkwaardige dag! Hier kan ik wel informeel schrijven over mijn wederwaardigheden, hier hoef ik niet die officiële toon van brieven en documenten en kapiteinslogboek, die ambtelijke taal aan te slaan waar ik altijd zo veel moeite voor moet doen. De koning, het lijkt wel alsof die taal als vanzelf uit hem vloeit, ik kan er vol bewondering naar luisteren, en hij praat even gemakkelijk over staatszaken als over handel en geld.

Dat ik moeite moet doen verberg ik zo goed ik kan, want dan zou het alleen maar nog duidelijker worden dat ik niet uit een roemruchte familie kom, dat ik geen tien generaties oude adel in mijn stamboom heb, dat ik gewoon Roemer de Quay van Ravensteyn ben, zoon van Herbert de Quay van Ravensteyn, schout voor de heerlijkheid de Groote Wieden, met een avontuurlijke inslag, die zo nodig op jonge leeftijd naar zee wilde.

Oud ben ik nog steeds niet, niet echt, al voel ik me met mijn drieëntwintig jaren tienmaal ouder dan die onbesuisde jongeling die naar Amsterdam vertrok om aan te monsteren op het eerste schip in de handelsvloot dat hem hebben wilde. De Constantia, een voormalige marinebark; groot en moeilijk wendbaar, maar bij ruime wind verrassend snel. Onder Deense vlag voeren we, ondanks dat we een hoge Sont-tol moesten afdragen met dat immens brede dek; het was eigenlijk allemaal niet nodig, want het douanestelsel is natuurlijk al dertien jaar afgeschaft, maar reder Huydecooper was dat zo gewend. Op de Oost voer de Constantia: grond-

stoffen, graan, zout, kolen; de wilde vaart: waar ik als jongen altijd van heb gedroomd.

Dat ik twee jaar later als kapitein van dat schip terug zou keren, na een uitbraak van een besmettelijke ziekte te hebben meegeemaakt waar onze arts niets van begreep (aantal doden: 5, onder wie de arts; gelukkig bleef ik gespaard), scheurbuik te hebben gehad (één kies verloren, maar achterin, dus je ziet er niets van) en na een onbehoorlijke aanval van een verrassend klein maar razendsnel Engels sloepje (piraten waren het! Niets minder!) allerlei averij te hebben doorstaan, dat kon ik toen nog niet bevroeden.

Ik leer snel; binnen twee maanden na aanmonstering had ik mijn taak op het schip onder de knie, alsmede het merendeel van de taken van de andere tweeëndertig bemanningsleden. Navigeren had me als kind altijd al geïnteresseerd, dus ik vond het een uitdaging om te proberen thuis te komen, toen onze kapitein (een godvruchtige, wrokkige zeerob) door een kogel van de Engelsen geveld was, en zonder hulp van een arts, want die lag al op de zeebodem, na twee dagen de geest gaf.

Er was paniek aan boord, we hadden een gat in het ruim ter grootte van een koekenpan, het boordkompas lag aan diggelen, we lagen midden op zee. Niemand wist hoe je op gegist bestek een koers kunt berekenen behalve ik, en nadat ik me twee keer onder het schip door had laten trekken om een zeil strak te spannen om het gat in het ruim af te dekken, en zo te voorkomen dat we met man en muis zouden vergaan, had ik ook mijn onverschrokkenheid voldoende bewezen bij de bemanning. Het was onmenselijk koud en ik was niet geheel ongeschonden door de zeepokken onder de waterlijn, maar ik genees nu eenmaal snel.

Daarna was ik, zonder dat daar een officiële benoeming aan voorafging, bij algemene stemmen plotseling de kapitein, en ik heb het tot een goed einde gebracht. Het schip is veilig aangekomen, de lading is gered, de rest van de bemanning leeft nog. Het gat in het ruim is intussen gerepareerd en de Constantia is weer als nieuw.

Ik had al evenmin kunnen voorzien dat ik vandaag een bedrag in deposito zou geven bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij, want als de dag dat ik kapitein werd, midden op zee, een onverwachte wending in mijn carrière was, dan is vandaag de dag waarop mijn hele leven is veranderd.

Reder Huydecooper is tijdens mijn zeereis in Amsterdam overleden aan een longontsteking. Hij was al vierenzeventig, wat misschien verklaart dat hij niet wilde moderniseren, maar zijn vrouw en enige dochter hebben me vanochtend, toen ik mijn documenten kwam overleggen, gevraagd om niet alleen aan te blijven als kapitein van de Constantia voor de volgende reis, maar om ook de rederstaken van Huydecooper over te nemen, op verplichting van een percentage voor de weduwe Huydecooper en haar dochter. Daarnaast heb ik, boven op mijn eigen verdiende geld als scheepsjongen, want dat was tenslotte hoe ik aanmonsterde, ook het kapiteinsgeld gekregen. De zeerob had geen familie. Ik had me niet gerealiseerd dat de rechten van een kapitein ook een percentage van de waarde van de lading omvatten, en dat was nog niet alles. Omdat ik het schip en de lading heb gered kreeg ik een bonus, die zo hoog was dat mijn mond bijna openviel. Ik kon me op het nipper-tje goedhouden en verliet het kantoor met een stapel biljetten van de Nederlandsche Bank, dikker dan de scheepsbijbel van de zeerob, en meldde me onverwijd bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij, waar ik als kersverse kapitein met een bescheiden vermogen nog werd binnengelaten ook. En met binnen bedoel ik binnen: niet alleen door de voordeur, maar ook door de deur van de presidentenkamer, waar ik behalve president Schimmelpenninck, kort geleden aangetreden, plotseling de koning tegenover me vond. Hoe hem al ter ore was gekomen dat ik nu kapitein en reder van een belangrijk handelsschip was, begrijp ik nog steeds niet.

Ik heb nog nooit zo'n weloordachte man ontmoet als koning Willem. Zijn bijnaam Koning Koopman is volkomen op zijn plaats, want hij schetste me een beeld van hoe mijn investering zou kunnen groeien aan de hand van het bedrag dat hij zelf had inge-

legd bij oprichting van het handelshuis en dat in drie jaar tijd was vermeerderd met een factor tien. 'Je bent een veelbelovende jongeling,' zei hij tegen me, 'een ondernemende jongeling. En je hebt je naam mee. Ik weet wel wie je vader is, al heb ik hem nooit ontmoet; hij heeft een uitstekende reputatie. Ik hou je in het oog.'

Toen wist ik dat mijn leven pas echt, volledig en onomkeerbaar, voorgoed veranderd was.

Beertje

‘Wat... wat bedoel je precies?’ zegt Beertje, terwijl ze met bedachtzame gebaren de grote knot op haar hoofd uit elkaar haalt. Als ze zich nou maar heel rustig beweegt, misschien kan ze dan de onzekerheid, die plotseling met iedere zware hartenklop door haar aderen suist, onder controle houden. Als ze kan doen alsof er niets aan de hand is, dan is er misschien ook wel niets aan de hand, en zit ze gewoon op de rand van het bed, in hun ruime slaapkamer, haar haar te kammen, terwijl Bartho voor het raam heen en weer loopt omdat hij beter kan nadenken als hij in beweging is. Misschien gaat hij wel gewoon iets over zijn dag vertellen, iets vervelends wat is gebeurd op kantoor, of iets waar hij mee zit. Misschien heeft ze het gewoon niet helemaal goed gehoord.

‘Nou, gewoon,’ zegt Bartho, ineens zelf een beetje onzeker, nog net niet mompelend, terwijl hij stopt met ijsberen en even naar de grond kijkt. Maar dan herpakt hij zich en kijkt hij haar aan. ‘Het is simpel, eigenlijk. We hebben het nu drie jaar geprobeerd. Je bent er niet, nou ja, laat ik zeggen, gezonder op geworden, en...’ Hij haalt zijn schouders op. ‘Misschien moeten we dus gewoon maar toegeven dat het een mislukking is.’

‘Wil je dan... stoppen met de ivf-behandelingen?’ Zelf heeft ze die gedachte natuurlijk al veel vaker gehad, want hij heeft gelijk: het is echt niet gemakkelijk voor haar geweest. De hormonen, de spanning; haar humeur is er ook niet echt van opgeknapt, ze heeft zich veel te vaak ziek moeten melden omdat ze ineens ab-

soluut geen energie meer had, kotsend boven de pot hing of met een gillende migraineaanval doodstil in bed lag met de gordijnen dicht, hopend dat het weer een beetje gezakt zou zijn tegen de tijd dat Bartho thuiskwam. En ze is zeker vijftientwintig kilo aangekomen. In drie jaar tijd. Misschien nog wel iets meer zelfs.

Ze weet natuurlijk dat ze er op dit moment niet op haar voordeligst uitziet, maar ze weet ook dat ze zichzelf heus wel bij haar nekvel zou grijpen als ze eenmaal moeder was, en op de een of andere manier dat overgewicht weer kwijt zou raken. Ze heeft het er tot nu toe allemaal voor overgehad, ze heeft het allemaal verdragen. Ergens zou het intussen een... – ze durft het bijna niet te denken, want het is ook wel heel erg de handdoek in de ring gooien – ja, toch wel een opluchting zijn om op te houden met die verschrikkelijke hormoonbehandelingen. Om eindelijk weer zichzelf te worden, zich niet zo raar en wezensvreemd en buiten zichzelf geplaatst te voelen, niet meer van de ene ziekenhuisafpraak naar de andere te hoeven hollen, niet meer overgeleverd te zijn aan doktoren en verpleegkundigen als de zoveelste speelbal van de medische industrie.

Zouden mannen ooit ook maar bij benadering kunnen invoelen hoe dat is, als vrouw? Hoeveel je moet verdragen, hoe vernederd en geobjectificeerd je je dan af en toe voelt, voor zoiets dat met drie eenvoudige letters kan worden aangeduid? Ivf, drie letters die keihard schreeuwen dat er iets mis is met je, daar waar het bij gewone vrouwen allemaal helemaal vanzelf gaat. Mannen denken waarschijnlijk alleen maar: de babybakkerij doet het niet, we gooien er een middeltje in, een soort medische wd-40, en dan draait de hele boel binnen no time weer als een zonnetje. Dat het voor de vrouw in kwestie aanvoelt alsof alles, maar dan ook alles overhoopgehaald wordt, tot en met je besef van zelf aan toe, dat komt waarschijnlijk niet eens in ze op.

Stoppen met de ivf-behandelingen. Beertje kan het gevoel van opluchting dat direct achter de onzekerheid aan komt niet onderdrukken of negeren, maar voordat ze haar volgende adem-

teug heeft kunnen laten vieren zegt Bartho, zijn stem ineens een beetje metalig: 'Nee, ik bedoel stoppen met alles. Jij en ik; dit gaat nergens toe leiden. Dat lijkt me intussen wel duidelijk.'

De opluchting moet direct het veld ruimen. Schrik, een harde bonk in haar borstkas. 'W-wil je... het uitmaken?'

'God, gebruik toch niet van die halfbakken middelbare-schooltermen. We zijn twee volwassenen, we zijn niet getrouwd, we kunnen gewoon besluiten dat deze relatie nergens op uitloopt en hem dan beëindigen. Wat ik dus nu inderdaad voorstel.'

Even weet Beertje niet wat te zeggen, maar dan krijgt ze er toch uit: 'Zo, ineens? Na vier jaar, en alles wat we hebben meegeemaakt?' Bij dat laatste woord voelt ze een bibber in haar stem, terwijl ze dat absoluut niet wil; ze huilt op het moment al als er een poesje op televisie te zien is, komt allemaal door die rothormonen, en ze weet best dat Bartho dat vreselijk vindt. Hij houdt niet van emotionele uitschieters, hij is rationeel tot op het bot. Dat was ook de reden dat ze in hem geïnteresseerd was: hij leek haar zo'n heerlijk betrouwbare, stabiele man. Hij is ook nog eens niet lelijk en uitermate goedverzorgd, een goed verpakt cadeautje, zou Myra, de afdelingssecretaresse, zeggen. Myra heeft oog voor zulke dingen, ze is een ontzettende flirt die er niet voor terugdeinst om met décolletés als diepzeetroggen op kantoor te verschijnen. Ze heeft dan ook borsten als alpen; het is een wonder dat ze niet omvalt. Ze staat wel een beetje te boek als kantoorstoeloorie, omdat ze met meerdere mannen van het werk een fling heeft gehad, maar dat interesseert haar hoegenaamd niets, ze schudt het van zich af en viert haar vrijemeidenbestaan zo uitbundig als ze kan. Beertje heeft respect voor hoezeer ze aan haar laars lapt wat anderen van haar denken, maar toch is ze altijd blij geweest dat Bartho nooit interesse heeft getoond in de charmes van Myra.

'Dat is er eentje waar ik niet langs kom,' had Myra haar een keer in de damestoiletten toevertrouwd, 'en het is niet dat ik het niet geprobeerd heb, hoor. Pas maar op met hem, hij heeft vol-

gens mij hele specifieke ideeën over hoe dingen moeten, en in mijn ervaring hebben zulke kerels bar weinig ruimte in hun hoofd voor wat een ander eigenlijk wil of nodig heeft.’

Myra had natuurlijk gelijk gehad, al heeft Beertje het helemaal tot nu weten uit te stellen om die gedachte door haar hoofd te laten spelen.

‘Nou ja, vier jaar is denk ik ruimschoots lang genoeg om te kunnen weten dat we alles hebben geprobeerd, en het is niet geworden wat we ervan hadden verwacht. Je kan me niet vertellen dat jij op dit moment dolgelukkig bent met hoe we ervoor staan. Hoe jij ervoor staat. Ik bedoel, je hoeft maar in de spiegel te kijken. En het heeft niks opgeleverd, al die moeite. Dan moet je dus op een goed moment de conclusie trekken, zo simpel is het.’ Bartho maakt een gebaar alsof hij een streep onder zijn bewering trekt. Zo. Dit is wat het is, geen discussie mogelijk.

‘Ja maar,’ zegt Beertje, terwijl ze haar uiterste best doet om geen wanhoop in haar stem door te laten klinken, ‘dat het nou niet gelukt is om zwanger te worden, of nou ja, zwanger te blijven, dat wil toch nog niet meteen zeggen dat onze hele relatie is mislukt? Wij hebben het toch goed? Wij samen? We kunnen toch ook heel gelukkig zijn met elkaar?’ Ze moet haar ogen dichtknijpen en haar adem inhouden om de schok te onderdrukken die vanuit haar middenrif naar boven wil, maar ze kan twee tranen niet tegenhouden. Uit iedere ooghoek een. Langzaam rollen ze over haar wangen, en als ze haar ogen weer opendoet volgen er meteen nog twee.

‘Ga nou niet meteen janken,’ zegt Bartho, grover dan gewoonlijk. ‘Kan je nou niet één keer een behoorlijk, volwassen gesprek over onze situatie voeren zonder dat de kraan open moet?’ Hij schudt zijn hoofd en maakt nog een gebaar, dat harder ‘ik word hier niet goed van’ zegt dan zijn woorden zouden kunnen doen.

‘Ik kan er niks aan doen,’ zegt Beertje, terwijl het nu vrijelijk over haar gezicht stroomt, ‘het zijn de h-h...’ Ze houdt met kracht een snik tegen.

‘Ja, ja, de hormonen, ik weet het.’ Bartho laat nu alle schijn van zorgzaamheid varen, in zijn stem klinkt echt alleen nog maar ergernis door. ‘Ik heb mijn uiterste best gedaan om het allemaal te verdragen, dat hormoongedoe, dat gehuil van je, die zogenaamde migraineaanvallen, alles, maar weet je wat het is, Bérénice? Ik geloof er niet meer in. Ik geloof niet dat er nog een kind van gaat komen, in ieder geval niet met jou, en ik kan het niet meer opbrengen om dan maar te doen alsof. Om op commando boven op je te kruipen, om op de agenda de daad te doen, iedere keer maar weer in de hoop dát, terwijl ik intussen eigenlijk, nou ja.’ Hij gebaart een beetje halfhartig haar kant op. ‘Je ziet er dus intussen niet meer uit zoals je eruitzag toen we met elkaar begonnen, zal ik maar zeggen.’

‘Ik kan het toch ook niet helpen dat ik zo ben aangekomen?’ Beertje kijkt mismoedig door haar tranen naar beneden, naar haar grote borsten en onmiskenbare buik.

‘Weet je hoe vaak ik op kantoor word gefeliciteerd omdat ze denken dat je intussen minstens vijf maanden zwanger bent? En dan moet ik dus steeds zeggen dat we het nog steeds aan het proberen zijn, en dan krijg ik van die blikken van, van... nou ja. Wat mannen dan onder elkaar zeggen.’

‘Nee, zeg het nou ook maar gewoon in mijn gezicht,’ zegt Beertje, die ineens een vonk van woede op voelt gloeien. Zij is hier degene die de afgelopen jaren heeft afgezien, niet hij, en nou gaat hij haar zijn lijdensweg onder de neus wrijven, alsof het haar schuld is?

Bartho haalt een keer diep adem en werpt haar een blik toe die ze onaangenaam over haar huid voelt glijden: koud, inschatkend, afstandelijk. ‘Ze zeggen: hoe krijg je hem er nog voor omhoog. Dat is wat ze zeggen. Of ze maken knorgeluiden. Of meer van dat soort vernederende dingen. Ik ben er dus gewoon wel klaar mee.’

De vonk in Beertjes binnenste vat vlam. ‘Dus jij wilt onze relatie beëindigen omdat je collega’s je pesten met dat je een dikke

vriendin hebt? Serieus? Doe in godsnaam normaal, Bartho, denk je dat ik het leuk vind om met dit lijf rond te moeten lopen? Heb je enig idee hoe ik me gevoeld heb de afgelopen jaren, wat die behandelingen met je doen?’

‘Je hebt me van alle fases uitgebreid op de hoogte gehouden,’ zegt Bartho koeltjes, ‘als je iets goed kan, dan is het wel klagen.’

Beertje kan niet anders dan denken: als je eens wist, want ze heeft natuurlijk nog niet eens een kwart uitgesproken van hoe gruwelijk ze zich met regelmaat heeft gevoeld. Maar blijkbaar was dat kwart al te veel, blijkbaar kon meneer dat al niet aan. De vlammen komen intussen bijna uit haar oren.

‘En dan nog eens wat,’ zegt hij, nog steeds op zo’n afstandelijke toon, ‘ik denk dat je je dit jaar maar beter niet meer ziek kunt melden; je hebt intussen echt zo’n reputatie dat je voor ieder klein friemeltje meteen in bed blijft liggen. Als je je baan belangrijk vindt, tenminste.’

‘Natuurlijk vind ik mijn baan belangrijk,’ zegt ze, bijna op de automatische piloot. ‘Maar serieus, wil je het nou echt, nou ja, beëindigen? Tussen ons? Zomaar?’

‘Niet zomaar,’ zegt hij, bijna zakelijk. ‘Ik heb mijn redenen volgens mij helder benoemd, maar ik zal ze nog een keer voor je opsommen, want blijkbaar heb je daar behoefte aan. Eén: het lukt je blijkbaar niet om zwanger te worden. Ik wil een gezin. We hebben het nu lang genoeg geprobeerd. Twee: je bent veranderd. Je bent enorm emotioneel en je bent te dik. Laat ik het beestje nou maar gewoon bij de naam noemen. Het zorgt ervoor dat je nog minder kans hebt om zwanger te worden, maar dat weet je zelf net zo goed als ik, en toch lukt het je niet om er iets aan te doen.’ Hij houdt zijn handen afwerend omhoog als Beertje hem in de rede wil vallen. ‘Ja, ik weet het, je kan er niks aan doen, het komt door de hormonen, maar dat is dus nummer drie: alles komt door die hormonen. Ik ben daar intussen wel klaar mee. Ik was bereid rekening met je te houden en van alles te accepteren, met het idee dat er uiteindelijk een baby zou komen en dat daar-

na de hele situatie wel weer zou normaliseren, maar nu we moeten concluderen dat dat er niet van gaat komen... Tja.' Hij haalt zijn schouders op. Geen baby, geen begrip, lijken die schouders te willen zeggen.

'En nummer vier is dat je collega's je pesten dat je een vet varken als vriendin hebt,' zegt Beertje bitter, 'die hoeft je niet hardop te zeggen, die heb ik heus wel begrepen. En al die dingen wegen blijkbaar zwaarder dan dat wat we samen hebben.'

'Je hoeft dat niet als een beschuldiging te brengen,' zegt Bartho, 'je snapt toch zelf ook wel dat een man als ik bepaalde ideeën heeft over hoe een vrouw, zijn vrouw, moet zijn? En dat jij daar op dit moment nou niet echt aan voldoet, aan dat plaatje?'

'O, ik moet ook nog aan een plaatje voldoen? Ja, nou is het wel afgelopen, weet je dat? Heb je er ooit weleens aan gedacht dat jij het probleem zou kunnen zijn? Misschien ligt het aan jouw zaad, niet aan mijn ei, of mijn baarmoeder. En hoe dūrf je over een plaatje te beginnen, terwijl jij niks hebt hoeven doen. Ik heb me toch vol rotzooi moeten laten spuiten, ik ben toch steeds opnieuw door die medische molen gegaan? Het enige wat jij hebt hoeven doen is de hele boel "verdragen", haar stem druipt intussen van het sarcasme, terwijl ze zelf door de slaapkamer heen en weer beent, haar lange haar in een warrige wolk krullen op haar rug, 'en dat is al te veel moeite, want het voldoet niet aan je plaatje. Wat denk je dan dat er zou gebeuren als je eenmaal een kind krijgt? Dacht je dat je daar niet een hoop voor zal moeten verdragen? En wat zou je doen als je kind niet aan je plaatje voldoet? Je kan het niet terugstoppen, hè?'

'Rustig,' zegt Bartho, 'dat is misschien wel nummer vijf: die uitbarstingen van je.'

'Die heb je al genoemd,' bitst Beertje, 'die zaten bij nummer twee in. En ik ben niet rustig en ik word niet rustig, want jij bent gewoon een ontzettende lul van een vent, dat je dit nu doet en zegt.'

Hij kijkt haar aan met een koude, berekenende blik. 'Ik stel

voor dat je in de logeerkamer gaat slapen,' zegt hij dan, 'in ieder geval voorlopig, want ik snap ook wel dat je niet op stel en sprong een andere woning hebt. Ik ben heus niet harteloos, ik zal je echt niet op straat zetten, maar ik zou het wel prettig vinden als je niet al te lang wacht met actie ondernemen. Ik wil ook graag verder met mijn leven.'

Beertje veegt haar gezicht droog, haar fel brandende woede is nu een koude, blauwe vlam. 'Hoelang geleden heb jij dit allemaal bedacht?'

'Ik heb er de afgelopen week eens rustig over nagedacht, en ik besloot te wachten totdat duidelijk was hoe het met de laatste behandeling af zou lopen. Maar toen je gisteren zei dat je toch weer ongesteld was geworden...' Hij haalt zijn schouders op met een gebaar van finaliteit. 'Toen was het dus wel duidelijk.'

Een half uur later heeft Beertje een rolkoffer ingepakt. Haar lievelingskleren zitten erin, twee van haar lievelingsboeken, een volkomen willekeurig van de plank gegrepen ouderwets kopen kannetje dat ze een keer heeft gevonden in een tweedehandswinkel en dat ze liefdevol heeft opgepoetst tot het glimt als goud. En haar beer. Isabella heet die. Bartho heeft het altijd idioot gevonden dat haar kinderknuffel als een talisman op haar nachtkastje moest zitten, en hij vond het zo mogelijk nog idioter dat het ding nog een naam had ook. Ze had zich dan altijd verdedigd met 'Ik lig er toch niet meer mee in bed?', maar hij heeft gewoon geen enkel gevoel voor nostalgie; hij kan maar niet begrijpen dat haar beer, die haar zo veel troost heeft gegeven toen ze zich als jong meisje alleen voelde – ze wás ook heel vaak alleen geweest; haar moeder had zich maar weinig aan haar gelegen laten liggen – nog steeds iets voor haar betekent.

Isabella zit niet meer op het nachtkastje. Isabella zit in haar rolkoffer, en ineens staat Beertje op de drempel, haar rolkoffer al buiten in de gang. 'Nou, eh, dag,' zegt ze onzeker tegen Bartho, 'ik laat je weten waar de rest van mijn spullen naartoe moet zodra ik dat zelf weet.'

‘Ja, je hoeft echt niet meteen weg,’ zegt Bartho, misschien ook wel een beetje overdonderd door hoe snel dit ineens allemaal is gegaan. ‘Dat zei ik toch; ik vind het prima als je nog een tijdje in de logeerkamer –’

‘Nee,’ zegt Beertje, en het komt er daadkrachtiger uit dan ze zich voelt. Ze verzamelt haar moed en kijkt hem recht in de ogen. ‘Je hebt gelijk; er is niets tussen ons. Ik ga niet logeren bij mijn ex op een verdieping waar ik vier jaar heb gewoond; ik ga ergens anders naartoe. Voor mijn part in eerste instantie een hotel, of een Airbnb of zo. Ik weet het niet. Maar weg in ieder geval; weg van jou, en weg van hier.’

Bartho kijkt tot haar stomme verbazing nog gewond ook, en ineens snapt ze waarom: ze heeft het initiatief uit zijn handen getrokken. Ze kent hem goed genoeg om te weten dat dat niet de bedoeling is; hij bepaalt. Hij bepaalt dat het uit is, hij bepaalt dat ze dan bij de gratie Gods nog in de logeerkamer mag, omdat ze waarschijnlijk te hulpeloos is om meteen iets anders voor zichzelf te regelen – hij weet natuurlijk heus wel dat ze niet omkomt in de vriendinnen met logeerkamers of banken, bij wie ze onverwachts binnen kan vallen om daar vervolgens drie maanden te blijven hangen – en hij is van plan om op een goed moment te bepalen dat ze nu wel lang genoeg bij diezelfde gratie Gods in de logeerkamer heeft gewoond en dat ze nu echt moet ophoepelen.

Nee. Dat komt Beertjes eer te na, en met opgeheven hoofd, zonder omkijken, stapt ze de lift in van het luxe appartementengebouw aan de Minervalaan waar Bartho zijn verdieping-van-één-miljoen heeft. Haar rolkoffer ratelt trouwhartig achter haar aan en als de deur achter haar dichtglijdt bedenkt ze zich dat hij bij iedereen die nog niet weet waar hij woont, altijd wel even over zijn huisvesting begint. Sneu, vindt ze dat; ja, hij is nog geen vijfendertig en ja, je moet hier minstens een miljoen meebrengen om een appartement te kunnen kopen, maar hij vertelt er nooit bij dat zijn ouders hem een voorschot op zijn erfenis hebben gegeven, zodat de hypotheek voor minder dan de helft van

de aankoopprijs prima af te sluiten was op basis van zijn best riante salaris als Senior Consultant Operations Excellence.

Ze moet eigenlijk altijd een beetje lachen om de idioot lange, Engelse functietitels die ze bij Ernst & Young hanteren. Zelfs die van haar klinkt belachelijk belangrijk: Proposal Strategist (met hoofdletters), en dat terwijl haar werk vooral bestaat in het schrijven van stukken op basis van aantekeningen en analyses van de verschillende soorten consultants. Met die stukken kunnen dan weer cliënten worden binnengehaald, dus haar werk is nou ook weer niet onbelangrijk, maar de eer voor het binnenhalen gaat natuurlijk altijd naar de betreffende consultant, niet naar haar. Hoe kunstig ze ook al die onduidelijke aantekeningen weet om te toveren tot een professioneel ogend document. De meeste consultants komen met een op het duurste model tablet met een stylus gekrabbelde, vrijwel onleesbare berg notities; sommige doen het zelfs nog op papier. Soms zit er nog een envelopachterkant tussen ook. Bartho is zo'n beetje de enige die nette, geordende aantekeningen kan aanleveren; dat was ook de reden dat ze hem nog eens goed had bekeken op die kerstborrel iets meer dan vier jaar geleden.

Ze had een mooie jurk aangehad, en ze had haar haar los. Ze heeft het nooit los op kantoor; het is een enorme, onhandige, rossig-blonde krullenbos tot in het holletje van haar rug waarmee ze, als ze het los doet, altijd klem zit tussen de rugleuning van haar bureaustoel, of waarmee ze aan een kantoorplant blijft haken als ze haar hoofd te snel draait. Uitstekende sleuteltjes van archiefkasten zijn ook berucht; ze heeft het thuis zelfs een keer voor elkaar gekregen om met haar haar in een deurklink verstrikt te raken. Een knot is dan zoveel praktischer en veiliger voor de algemene volks- en plantgezondheid; ze moet er niet aan denken dat ze onbedoeld in het voorbijgaan zo'n grootbladerig vingergebeuren omvertekt. Ze ziet de hydrokorrels al over de grond rollen en de watervlek zich al uitspreiden op het keurig onderhouden kantoortapijt.

Op die kerstborrel vier jaar geleden had ze het dus los. Ze wist niet precies wat haar bezielde, maar toen ze zich in de damestolletten in een *little black dress* had gewurmd en haar kantoorflatjes had verruild voor nette hakken, was ze van plan geweest haar ietwat uit model gezakte knot opnieuw te maken, maar toen haar haar eenmaal los hing, zat het zomaar goed. Alle krullen krulden; er zat geen rare steile piek tussen, het viel als een waterval over haar rug toen ze de laatste haarspeld eruit had getrokken en ineens had ze heel opstandig gedacht: het is feest, ik laat het gewoon zo. Ik ga toch niet zitten en ik blijf wel bij de planten uit de buurt.

Het effect was verbijsterend geweest, ze weet het nog goed; alle mannelijke consultants hadden naar haar gekeken. Of, althans, alle aanwezige mannelijke consultants die niet openlijk gay waren. Een paar hadden zich zelfs verwaardigd een praatje met haar te maken, ondanks dat ze bij een groepje management-assistentes stond – duidelijk minder hoog in de kantoorvoedselketen – maar ze was eigenlijk te overdonderd geweest door al die plotselinge aandacht om er een sprankelende conversatie van te kunnen maken. En toen was Bartho verschenen. Hij had kalmpjes tegen haar gezegd: ‘Kom, zal ik een drankje voor je halen? Loop gewoon even mee’, en ze had dat gedaan, en hun gesprek was niet awkward en onhandig geweest, maar rustig en overzichtelijk, en Bartho was niet overduidelijk aangeschoten en op versierdersvoeten geweest, hoewel ze voordat ze naar huis ging wel degelijk met hem had afgesproken om een keer te gaan eten.

Vanaf dat punt was het eigenlijk vanzelf gegaan. Bartho had de toon gezet en die toon was haar goed genoeg bevallen om erin mee te gaan, tot op het punt... Tja.

Tot op dit punt.

Vandaag.

Misschien is het wel voor het eerst dat ze gewoon echt helemaal niet heeft gedaan wat Bartho voorstelde.

Het was zijn idee geweest dat ze met de pil zou stoppen; hij

wilde graag jong kinderen. Op dat moment had ze het gezien als een uiting van commitment, hoewel het haar wel een beetje verbaasde dat hij haar niet ten huwelijk had gevraagd; dat had ze nou helemaal binnen zijn kalme, toch wat retroachtige waarden vinden passen. Ze was aan het eind van hun eerste jaar samen in verwachting geweest, en die eerste vier maanden waren misschien wel de gelukkigste geweest van haar hele leven tot nu toe. Tot de buikkrampen waren begonnen.

Vier maanden op dertig jaar, wat een armoedig resultaat, kan ze niet anders dan denken, terwijl ze het stationsplein van Station Zuid op ratelt. Diep in gedachten is ze over straat gemarkeerd, koffertje achter zich aan, het is een kwartiertje lopen, maar dat kwartiertje heeft ze zo diep in gedachten gespendeerd dat ze bijna verbaasd is dat ze er al is.

En nu?

Zonder er al te veel gedachten aan te besteden checkt ze in en pakt ze de Noord/Zuidlijn naar het Centraal Station. Eigenlijk weet ze helemaal niet waar ze naartoe gaat, maar zolang ze maar in beweging blijft hoeft ze dat nog niet aan zichzelf toe te geven. Ze kan een hotel nemen in het centrum, er zijn er genoeg, of misschien kan ze toch last minute een Airbnb vinden. Maandag moet ze natuurlijk wel gewoon weer naar kantoor, maar aangezien het vandaag zaterdag is heeft ze in ieder geval vandaag en morgen even de tijd om een plan te maken. Eigenlijk zou ze veel beter in de buurt van de Zuidas kunnen blijven; een van de dingen die het appartement van Bartho zo fantastisch maken (behalve de prijs en de status van de locatie) is het feit dat ze naar het werk kan lopen. Soms, maar niet altijd, lopen ze ook samen.

Liepen.

Liepen ze samen; dat gaat nu natuurlijk nooit meer gebeuren. Een hotelkamer in de buurt van een halte van de Noord/Zuidlijn is waarschijnlijk veel verstandiger; dan hoeft ze hem ook niet tegen te komen bij de winkels in de buurt.

Veel sneller dan ze eigenlijk zou willen moet ze alweer uit-

stappen: halte Centraal Station; de roltrappen naar de stationspassage aan de IJ-zijde spuwen haar uit vlak voor een soort formule-koffietent die eruitziet alsof de gezelligheid van het interieur uit een fabriek komt. Alsof er in die fabriek gedomonteerde interieurs in dezelfde kleur donker mosgroen, met pakketjes van dezelfde goedkoop-designachtige tafeltjes en stoeltjes en bankjes en barkrukken, rijen van dezelfde toonbanken voor calorieclusterbommen van taartpunten en eskaders van dezelfde vervaarlijk glanzende chromen koffiezetmonsters, staan te wachten op een cascolocatie om in een weekend van naarstig boren, schroeven en kitten omgetoverd te worden tot instant-knusse koffiecokner.

Normaal gesproken zou ze er niet dood gevonden willen worden. Nu gaat ze, na een minimale aarzeling, toch naar binnen, eigenlijk omdat ze dorst heeft, en honger, en ze moet piesen, en ze heeft tijd nodig om haar gedachten te ordenen.

Want wat.

Wat de fuckerdiefuckzame fuck moet ze nu doen?

3

Ties

‘Maar Hawé, je zou meteen uit school hiernaartoe komen, en dan zouden we samen –’ Ze wordt, aan de telefoon, in de rede gevallen.

‘Ik heb daar gewoon helemaal geen zin in op dit moment, Ties, ik ben met iets anders bezig. Dat jij dat nou leuk vindt, om met Freek een rondje over het landgoed te lopen en te kijken of al die camera’s in het bos het nog doen, dat wil nog niet zeggen dat ik dat net zo chill vind. Ik heb ook geen zin om nog een uur te bellen, ze staan hier te wachten. En mee te luisteren.’

‘Maar wacht nou, met wie ben je dan? Nog steeds met die jongens? En je vond het toch altijd leuk om samen met Freek het bos in te gaan?’

‘Ja ik ben met Mert, Boris, Dave, nog een paar mensen, met wie ik toen patat was halen. Ik vind dat gedoe in het bos kaulo saai. Nou ik ga, fijne dag.’ Dat laatste komt er verrassend sarcastisch uit, en ineens zit Ties naar een schermpje te kijken dat niet langer verbinding heeft. Hij hangt nooit zomaar op, ze zeggen altijd nog tegen elkaar dat ze... nou ja, niet zo weeïg ‘ik hou van jou’ of zo, maar toch in ieder geval altijd iets liefs. Iets wat gaat over dat ze het leuk vinden om elkaar snel weer te zien.

Het is vast idioot, maar Ties zou het liefst een potje huilen. Ze is nu twee jaar en een paar maanden met Hans-Willem en iedereen op school vindt zo’n beetje dat ze getrouwd zijn omdat het al aan was toen ze aan de middelbare school begonnen. Nu is ze veertien, maar in de afgelopen dagen is er iets veranderd. Er is

een soort afstand tussen haar en Hawé gekomen, die er eerst nooit was en die ze niet goed begrijpt. Ze vonden altijd wel zo'n beetje hetzelfde leuk, ze hadden eigenlijk nooit ruzie, ze deden ontzettend veel samen... alleen hockey doet hij altijd alleen, omdat zij hockey stom vindt, en die hockeykinderen vervelende kakkers. Hij vindt dat ook wel een beetje, maar hij is wel populair in die groep; zijn vader is tenslotte niet bepaald armlastig én als hij bij zijn vriendin logeert, dan is dat bij de graaf en gravin Van Lynden. Mensen vinden dat soort dingen hier belangrijk. Voor haar zijn het gewoon haar moeder en Freek, met wie haar moeder vorig jaar is getrouwd. Ze is dol op Freek, hij is een beetje apart maar altijd lief, voor haar én voor haar moeder, en hij is ongelooflijk slim. Als ze al zou willen weten wie haar echte vader is (wat haar eigenlijk niet zo interesseert), dan zou ze eigenlijk willen dat het Freek was.

Stomme Hawé. Ze veegt een traantje weg. Hij is niet echt stom; ze houdt van hem, maar hij doet stom. Het klinkt zo volwassen, 'ik hou van hem,' maar ze gelooft wel echt dat dat het gevoel is als ze aan hem denkt: warm en vertrouwd en veilig, en ook wel opwindend. Ze vindt hem een knappe jongen, Hans-Willem, en hoe groter hij wordt, hoe knapper. Hij is de langste in de klas, en zij is zeker niet het enige meisje dat hem knap vindt, maar tot nu toe heeft ze zich nog nauwelijks zorgen gemaakt over concurrentie. Ze zijn toch ook beste vrienden? Dat heb je niet zo snel met een ander, dat heeft hij zelf ook altijd gezegd. Er zat weleens een wat ouder meisje achter hem aan, toen ze net op de middelbare zaten, maar daar moest hij eigenlijk niet zoveel van hebben.

Met een zucht staat ze op van haar bed. Hij zal vast niet hier komen slapen, denkt ze, hij zal wel naar zijn vader gaan. Nou, zij gaat daar vanavond sowieso niet naartoe, zij blijft hier. Moet hij maar niet zo stom doen.

Met twee treden tegelijk springt ze de statige trap van Huis De Toekomst af; ze kan er nog steeds van genieten dat ze in Freeks

geweldige oude landhuis wonen. Freek is al jaren bezig met dingen verbouwen en veranderen; op dit moment zit hij op het dak, samen met zijn beste vriend Simon, die in het koetshuis op het landgoed woont en die – heel stoer – het vriendje van de burgemeester is. Ze zijn bezig om naast de zonnepanelen die er al liggen ook een paar zonnecollectoren te monteren. Freek heeft helemaal uitgerekend hoe hij het huis qua energie zelfvoorzienend kan krijgen. Hij vindt zoiets leuk, en Simon vindt klussen leuk: die twee hebben het vast enorm naar hun zin zo op het dak. Het is ook niet eens al te verkeerd weer vandaag; nog niet echt warm, maar gelukkig wel droog, met af en toe een waterig zonnetje. Het lijkt wel alsof die vreselijke regen er ineens mee is opgehouden nu het maart is, alsof het weer op de kalender heeft gekeken. Februari was een en al plensbui; ze hebben een paar keer behoorlijke lekkage gehad en Freek ging dan zo, hup, het dak op samen met Simon, in de stromende regen als het moest. Freek is volgens haar volledig weerbestendig; alleen als het echt heel koud en vies is buiten doet hij een jas aan. Anders draagt hij een trui, en zodra het boven de tien graden wordt heeft hij zelfs die niet meer echt nodig.

Ze voelt zich alweer een beetje opknappen als ze aan Freek denkt: ze hebben maar geluk gehad met hem. Zowel haar moeder als zij eigenlijk: Freek is een held. Ze weet heus wel dat haar moeder helemaal niet van plan was om verliefd op hem te worden, die was überhaupt niet meer van plan om op iemand verliefd te worden, maar ja, het gebeurde toch. Alles is goed gekomen, dus dan zal alles met haar en Hawé ook wel goed komen.

Toch?

Ze springt van de laatste trede en hoort een raar, maar onmiskenbaar geluid uit de keuken komen.

Haar moeder.

Die keihard staat te kotsen.

Shit! Ze trekt een sprintje, en vindt haar moeder lijkleek en een beetje bibberig leunend tegen het aanrecht, de kraan in de